

Argumentera mera

En uppfinning kan vara hur bra som helst, men kan man inte konsten att övertyga så är risken att ingen förstår hur förträfflig den är! I den här övningen funderar vi kring, och lär oss grunderna till framgångsrik argumentation.

Övningens syfte: Att sätta igång tankarna kring vilka delar som är viktiga för en trovärdig argumentation.

- 1 Förberedelser.** Du som lärare väljer ut ett antal prylar att ta med till lektionen. Det ska vara lika många prylar som deltagare i övningen. Prylarna får gärna vara lite udda och av blandad karaktär, tex tändsticksask, bild på någon, läppstift, spegel, tepåse, gaffel, gem, snöre, diktbok, keps, trådrulle.
- 2 Start, alternativ 1:** Lägg ut en pryl på varje plats innan eleverna kommer in. Låtsas som ingenting och börja prata som om prylarna inte finns. Snart frågar de om prylarna. Då har du deras uppmärksamhet och kan börja.
Start, alternativ 2: Låt eleverna sätta sig och börja sedan dela ut prylarna, en till varje elev. Låtsas som om du funderar en liten stund innan du väljer. "Den här passar dig", kan du säga. Välj gärna något som krockar med personen, tex en diktbok till någon du aldrig sett läsa dikter. Ge eleverna 3 minuter på sig att enskilt fundera över: Vad är det? Vad ska det användas till?
- 3 Varför?** Sätt eleverna i grupper med 4-5 elever. De har blivit strandsatta på en öde ö. Prylen de har fått är den enda personliga sak som de valt att ta med sig. Varje elev ska inför sin grupp berätta varför de tagit med just den saken. Man får 1-2 minuter på sig. Här kan du bestämma om det ska vara fria presentationer, eller om eleverna ska använda den enklaste retoriska mallen och ge tre argument var. För tex ett snöre: "För det första ... ska jag använda det att fånga fiender med." "För det andra ... tänker jag använda det när jag ska fiska." "För det tredje ... använder jag det till att sätta upp håret."
- 4 Röstning.** När alla har presenterat sin personliga sak får gruppen rösta på vilken person i gruppen som gett den bästa anledningen. De ska även motivera varför, eftersträva konsensus. Namnen på "vinnarna" i respektive grupp och deras personliga sak, skrivs upp på tavlan. Exempel: Lotta, trådrulle. Kalle, spegel.
- 5 Final.** "Vinnarna" i smågrupperna får gå fram och argumentera för sin sak igen, nu inför hela klassen. Varje grupp ska säga vilken presentation de tycker är bäst respektive näst bäst och beskriva varför. Ge dem fem minuter att prata ihop sig. Bäst ger 5 poäng, näst bäst ger 3 poäng. När poäng ska samlas in kan du lägga upp det lite som Melodifestivalen. Poängen skrivs upp bredvid namnen. Sist räknas poängen ihop och en vinnare koras.

Diskutera: Anteckna gärna svaren på tavlan.

- I vilka sammanhang kan det vara bra att kunna övertyga någon?
- När senast försökte du övertyga någon?
- Vad är skillnaden mellan att övertala och övertyga?
- Varför tror man på vissa och inte på andra? Här kan ni prata om personer i er närhet (lärare, skolpersonal) eller offentliga personer (idoler, skådespelare, politiker, kändisar). Eleverna kanske svarar "för att han är cool, schysst, verkar ärlig, respekterar andra" osv. Det ger anledning att också diskutera vad det innebär att vara "cool, schysst, ärlig" och begrepp som "respekt" m.m.
- Vad är trovärdigt beteende, vad är inte trovärdigt beteende?